

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/299/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314221774
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1314221774.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a JUDr. Silvie Walterovej, v právnej veci žalobcu: X. D. Y. Š. Ť. Á. K. , N. F. XX.XX.XXXX, A. A., F. Č.. XXXX/X, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Pavol Kollár, s. r. o., Bratislava, Lehotského č. 4, IČO: 36 757 276, za ktorú konajú JUDr. Pavol Kollár, JUDr. Pavol Kollár a JUDr. Gaja Kollárová, proti žalovanému: VP Beta s. r. o., Bratislava, Sliezska č. 9, IČO: 45 405 883, zastúpený VRBA & PARTNERS s.r.o., Bratislava, Sliezska č. 9, IČO: 35 918 225, za ktorú konajú JUDr. Branko Vrba a JUDr. Pavol Urbanič, o neúčinnosť právneho úkonu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 9. novembra 2017, č. k. 17 C 190/2014-198, v znení opravného uznesenia zo dňa 14. augusta 2018, č. k. 17 C 190/2014-253, a opravného uznesenia zo dňa 1. októbra 2018, č. k. 17 C 190/2014-257, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 9. novembra 2017, č. k. 17 C 190/2014-198, v znení opravného uznesenia zo dňa 14. augusta 2018, č. k. 17 C 190/2014-253, a opravného uznesenia zo dňa 1. októbra 2018, č. k. 17 C 190/2014-257, vo výroku, ktorým žalobu zamietol, p o t v r d z u j e, a vo výroku o trovách konania m e n í tak, že žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 9.11.2017, č. k. 17 C 190/2014-198, v znení opravného uznesenia zo dňa 14.8.2018, č. k. 17 C 190/2014-253, a opravného uznesenia zo dňa 1.10.2018, č. k. 17 C 190/2014-257, zamietol žalobu žalobcu a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 137 písm. c) C.s.p., § 42a ods. 1, 2, 3, 4, 5 písm. a), b), § 42b Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uviedol, že predmetnou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd určil, že kúpna zmluva zo dňa 16.8.2012, uzatvorená medzi žalovaným ako kupujúcim a V. H. ako predávajúcim, je voči žalobcovi právne neúčinná. Žalobu odôvodnil tým, že V. H. viackrát požičal finančné čiastky, spolu v sume 9.190,82 €, ktorý túto sumu ako dlh písomne uznal čo do dôvodu a výšky dňa 26.4.2012 v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka. Keďže svoj dlh nezaplatil, žalobca si voči nemu uplatnil svoj nárok na Okresnom súde Bratislava II., ktorý rozhodol rozsudkom zo dňa 15.2.2014, č. k. 52 C 213/2013-47, tak, že V. H. zaviazal povinnosťou zaplatiť mu sumu 9.190,82 € spolu s príslušenstvom. Plnenie v zmysle vykonateľného rozsudku žalobca vymáhal prostredníctvom exekútora, ktorý zistil, že V. H. previedol vlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, katastrálne územie Nové Mesto, na základe kúpnej zmluvy zo dňa 16.8.2012, na žalovaného v tomto konaní. Uzavretím tejto kúpnej zmluvy došlo k zmenšeniu majetku dlžníka do tej miery, že žalobca nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z jeho majetku. Žalovaný

žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že neboli naplnené predpoklady uvedené v § 42a ods. 5 písm. b) Občianskeho zákonníka.

1.2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že skúmal splnenie zákonných predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu. Za účelom zistenia hodnoty predmetnej stavby ustanovil znalca, ktorý v znaleckom posudku č. XX/XXXX stanovil všeobecnú hodnotu stavieb a pozemkov spolu v sume 231.000,- €, ku dňu podpisu kúpnej zmluvy, t. j. 16.8.2012, bola vo výške 238.000,- €. Žalobca sa so závermi znaleckého posudku stotožnil. Podľa žalovaného určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností v znaleckom posudku neodráža reálnu hodnotu, za ktorú mali byť nehnuteľnosti v auguste roku 2012 prevádzané. Z výpovede svedka V. H. (predávajúceho a dlžníka žalobcu) súd zistil, že kúpnu zmluvu zo dňa 16.8.2012 uzavrel z dôvodu, že to bol v danom čase a za daných podmienok pre neho najvýhodnejší obchod, už predtým si od žalovaného ako od dražobnej spoločnosti požičal 17.000,- €, a tento spôsob predaja sa mu zdal v danom čase pre neho najvýhodnejší, keď mu kupujúci ďalej dovolil v predmetných priestoroch zostať a podnikat' v oblasti autoservisu. Žalovaný za neho vyplatil všetky exekúcie, najmä voči poisťovniam. Z výpovede konateľa žalovaného Q.. A. M. súd zistil, že predmetná kúpa bola pre neho vhodná investícia, k nehnuteľnosti hneď získal aj nájomcu. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že účelom odporovateľnosti ako inštitútu občianskeho práva je zabrániť úkonom dlžníka, ktorý znižuje svoj majetok na úkor veriteľa. Dlžníkov právny úkon musí ukracovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá znižovanie majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu, alebo aspoň sčasti, pričom, ak by nebolo týchto úkonov, mohol by veriteľ svoju pohľadávku z majetku dlžníka uspokojiť. K ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa nemôže dôjsť, ak sa síce zmenší majetok dlžníka, avšak dlžník vlastní, napriek odporovanému právnomu úkonu a ďalším svojim dlhom, taký majetok, ktorý sám o sebe postačuje k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil. Takým majetkom môžu byť aj peniaze, ktoré dlžník reálne získal z predaja svojich vecí. V prípade, že dlžníkov právny úkon nemal za následok znižovanie jeho majetku, keďže za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty získal ich obvyklú cenu alebo mu za ne bola inak poskytnutá primeraná, rovnocenná náhrada, rovnako nemôže dôjsť k ukráteniu uspokojenia veriteľovej pohľadávky. Kvalifikované znižovanie majetku dlžníka by mal v konaní dokázať žalobca, ktorý v konaní navrhol ako dôkaz znalecký posudok. Pre naplnenie požiadavky zákona nestačí preukázanie, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že dlžníkov právne úkony ukracujú uspokojenie jeho pohľadávky, nesie žalobca. V prejednávanej veci súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalovaný vyplatil predávajúcemu ako veriteľovi žalobcu nižšiu sumu ako bola cena stanovená znaleckým posudkom. Napriek tomuto záveru konštatoval, že len tento samotný dôkaz nemožno považovať za jediné kritérium dôvodnosti prevodu nehnuteľností. Zo svedeckých výpovedí V. H. P. Q.. A. M. bolo zistené, že nehnuteľnosti boli síce predané v roku 2012 za nižšiu cenu aká bola predstava predávajúceho, stále to však v danej situácii zadlženosti predávajúceho bola suma 110.000,- €, ktorá bola dostatočná k tomu, aby dlžník mohol uspokojiť pohľadávku žalobcu, keď kúpna cena nehnuteľností bola 11 x vyššia ako pohľadávka žalobcu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nejde o právny úkon, ktorý ukracuje žalobcu ako veriteľa v zmysle ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka, pretože dlžník obdržal od žalovaného sumu niekoľkonásobne prevyšujúcu žalobcovu pohľadávku voči nemu. Podľa súdu prvej inštancie v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy právne predpisy neukladali povinnosť vykonať ocenenie nehnuteľností znaleckým posudkom. Cena bola v kúpnej zmluve uvedená ako výška súčtu pohľadávok v čase ich zaplatenia, keď príslušenstvo pohľadávok predávajúceho nebolo v čase podpisu ustálené a stále rástlo, preto sa kúpna cena dohodla v súlade s § 3 zákona č. 18/1996 Z.z. o cenách vo výške určiteľnej. O konečnej výške kúpnej ceny bol následne vystavený protokol tak, ako to vyplýva z dohody zmluvných strán. Nemožno tak konštatovať, že dlžník prevzal záväzok bez primeraného protiplnenia. Súd prvej inštancie konštatoval, že nebolo možné dospieť k záveru, že žalovaný ako kupujúci mohol mať vedomosť o tejto pohľadávke predávajúceho. Sám predávajúci mu ju neoznámil, kúpna zmluva bola podpísaná dňa 16.8.2012, pričom rozsudok Okresného súdu Bratislava II. č. k. 52 C 213/2013-47 bol vyhlásený až dňa 15.2.2014, takmer dva roky po podpise predmetnej zmluvy, čo žiadnym spôsobom nepreukazuje úmysel žalovaného a dlžníka ukrátiť veriteľa.

1.3. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. a trov konania priznal žalovanému ako úspešnej strane sporu podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, dôvodiac § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h) C.s.p. Podľa žalobcu boli v konaní riadne a hodnoverne preukázané všetky

zákonne náležitosti uvedené v § 42a ods. 5 písm. a) a písm. b) Občianskeho zákonníka. Nie je podstatné či žalovaný vedel alebo nevedel o ďalších dlhoch V. H., okrem tých, čo boli uvedené na liste vlastníctva, pričom žalovaný ich mohol predpokladať aj s poukazom na skutočnosť, že konateľ žalovaného je aj advokát, teda právne vzdelaný človek. Odvolateľ poukázal na to, že v súdnom konaní bolo riadne preukázané, že dlžník V. H. mu dlhuje od roku 2006 sumu celkom vo výške 9.190,82 € s príslušenstvom a do dnešného dňa mu nezaplatil ani jedno euro, pričom V. H. svoj záväzok voči žalobcovi uznal aj písomne dňa 26.4.2012, bolo o ňom aj právoplatne rozhodnuté v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II., ktorý rozhodol rozsudkom č. k. 52C/213/2013-47 zo dňa 20.12.2013. Súdny exekútor JUDr. Anetta Demešová bol vecne a miestne príslušným súdom poverený vykonaním exekúcie v prospech žalobcu ako oprávneného voči V. H. ako povinnému, ktoré je vedené pod spisovou značkou EX 2996/14 a do dnešného dňa nebol žalobca uspokojený. V. H. previedol na žalovaného vlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Nové Mesto na základe kúpnej zmluvy zo dňa 16.8.2012, teda po písomnom uznaní dlhu voči žalobcovi, pričom konajúci súd vykonal dôkazy, ale v odôvodnení rozsudku tvrdí opak. Kúpnu cenu v zmysle uvedenej kúpnej zmluvy mala byť celková hodnota dlhov dlžníka žalobcu, ktoré boli zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie Nové Mesto, ako záložné práva v prospech záložných veriteľov dlžníka žalobcu. Hodnota predmetných nehnuteľností nebola určená znaleckým posudkom vyhotoveným príslušným súdnym znalcom. V kúpnej zmluve nebola uvedená ani celková hodnota výšky dlhov dlžníka v prospech záložných veriteľov. Predajom nehnuteľností V. H., evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Nové Mesto, boli pravdepodobne uspokojené pohľadávky záložných veriteľov V. H.K. a to: OTP Faktoring Slovensko s.r.o., Daňový úrad Bratislava III., Hlavné mesto SR Bratislava, Československá obchodná banka, a.s., Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava. K prevodu dotknutých nehnuteľností na žalovaného došlo v čase, keď už boli splatné všetky pohľadávky žalobcu voči V. H., pričom tento si ani čiastočne nesplnil svoje splatné dlhy voči žalobcovi. Tým, že došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi V. H. a žalovaným, došlo k zmenšeniu jeho majetku ako žalobcovho dlžníka až do takej miery, že uzatvorenie predmetného právneho úkonu - kúpnej zmluvy má za následok, že žalobca ako veriteľ V. H. nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z jeho majetku. Podľa žalobcu, ak by nedošlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi V. H. a žalovaným, mohlo by úspešne dôjsť k uspokojeniu pohľadávky žalobcu z majetku dlžníka. V. H. na základe kúpnej zmluvy prevzal záväzok predať dotknuté nehnuteľnosti bez primeraného protiplnenia, pretože neboli ocenené znaleckým posudkom a ani nebola vyčíslená celková hodnota dlhov dlžníka v prospech záložných veriteľov zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie Nové Mesto v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy medzi V. H. a žalovaným, čím sa V. H. ako dlžník voči žalobcovi ako veriteľovi stal platobne neschopným. Odvolateľ poukázal na všeobecnú hodnotu dotknutých nehnuteľností, zistenú znaleckým posudkom č. XX/XXXX, ktorá ku dňu 16.8.2012 predstavovala sumu 238.000,- € a ku dňu 4.8.2016 sumu 231.000,- €, pričom žalovaný mal za dlžníka zaplatiť dlhy len vo výške 110.000,- €. Uviedol, že údajná hroziaca dražba nemala žiaden vplyv na hodnotu dotknutých nehnuteľností. V prípade dražby by hodnota dotknutých nehnuteľností bola predmetom znaleckého posúdenia. Odvolateľ poukázal na to, že v čase obhliadky nehnuteľností žalovaného súdnym znalcom v priestoroch nehnuteľností žalovaného osobne stretol V. H., ktorý nehnuteľnosti predal pod trhovú cenu a ktorý v daných nehnuteľnostiach žalovaného aj naďalej podniká (opravuje automatické prevodovky na vozidlách) a podľa výpovede žalovaného pred konajúcim súdom platí žalovanému za prenájom nehnuteľností nájomné minimálne vo výške 800,- € mesačne. Poukázal aj na to, že predmetom kúpnej zmluvy medzi V. H. a žalovaným nebolo všetko zariadenie a vybavenie autoservisu, ktorého hodnota sa pohybuje vo výške niekoľko desiatok tisíc eur. Uvedené vybavenie sa nachádza v priestoroch žalovaného, kde V. H. naďalej podniká, v podnikaní sa mu zrejme darí, keď platí nájomné a zamestnancov. Odvolateľ odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel, resp. aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny. Žalobca nepreukázal splnenie zákonných náležitostí § 42a ods. 5 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že kúpnu zmluvou bolo dlžníkom žalobcu prevedené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, čomu predchádzal riadny proces oboznamovania sa so stavom nehnuteľností, možností ich užívania ako aj proces dohodnutia podmienok určenia a výšky kúpnej ceny. Preveril si stav nehnuteľností, ako aj stav dlžníka v dotknutom období. V čase uzatvorenia kúpnej zmluvy nemohol mať (žalovaný), ani pri náležitej starostlivosti, vedomosť o inom záväzku dlžníka, keďže o pohľadávke žalobcu bolo rozhodnuté až rozsudkom zo dňa 15.2.2014, k jeho výkonu došlo až v roku 2014. Zároveň sa spoliehal na vyhlásenie

dlužníka v kúpnej zmluve, že okrem už žalovanému známých záväzkov, ktoré vo svojom súčte budú tvoriť kúpnu cenu, iné záväzky nemá. Žalovaný poukázal na to, že v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bol dlžník platobne neschopným, mal piatich veriteľov, o ktorých žalovaný preukázateľne vedel, žiadny záväzok na seba neprevzal, previedol nehnuteľnosť kúpnu zmluvou. Uviedol, že žalobca nepreukázal žiadne úmyselné konanie resp. nebanalivosť na strane žalovaného alebo opomenutie konať s náležitou starostlivosťou. Kúpna zmluva bola uzatvorená za účelom vyplatenia dlžníkových záväzkov, nie za účelom vzniku platobnej neschopnosti dlžníka. Nemožno hovoriť ani o prevzatí záväzku. Kúpna cena vo svojom súčte zodpovedala záväzkom dlžníka voči veriteľom, ktorí mali k nehnuteľnostiam ku dňu prevodu zriadené záložné právo. Pre žalovaného bola kúpna cena prijateľná, zároveň získal nájomcu, ktorý bude v nehnuteľnostiach naďalej prevádzkovať autoservis. Predávajúci splatil dlhy voči veriteľom a naďalej mohol v nehnuteľnostiach podnikat'. Poukázal na to, že žalobca v konaní nepreukázal, že uzatvorením kúpnej zmluvy došlo k zmenšeniu majetku dlžníka do takej miery, že by bol voči žalobcovi platobne neschopným. Má možnosť uspokojiť sa z iného majetku dlžníka. Nehnuteľnosti boli odpredané za sumu 110.000,- €, pričom pohľadávka žalobcu predstavuje 10.000,- €. Uviedol, že bol vyhotovený protokol o výške kúpnej ceny, zodpovedajúcej súčtu všetkých známych dlhov dlžníka. Ďalej poukázal na to, že žalobca si môže uspokojiť svoju pohľadávku voči dlžníkovi predajom hnutel'nych vecí v jeho vlastníctve resp. z príjmu z jeho podnikateľskej činnosti. Nie sú naplnené zákonné podmienky odporovateľnosti právneho úkonu, nie je preukázaná podmienka neprimeraného protiplnenia, nie je preukázaná podmienka platobnej neschopnosti dlžníka ani podmienka platobnej neschopnosti dlžníka voči viacerým veriteľom, úkonom nedošlo k prevzatiu záväzku ako to predpokladá zákon, pohľadávka žalobcu nebola v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy v roku 2012 vymáhateľná, úkon nebol uskutočnený s úmyslom ukrátiť žalobcu. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštančie v celom rozsahu potvrdiť.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Podľa jeho názoru výška hodnoty nehnuteľností bola pravdepodobne len účelovo dohodnutá vo výške pohľadávok zapísaných na príslušnom liste vlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam. V.. H. vedel o svojich splatných záväzkoch voči žalobcovi minimálne od roku 2006 a to vo výške 9.190,82 €, pričom práve predaj dotknutých nehnuteľností žalovanému znemožnil uspokojenie veriteľov V.. H.. V.. H. je od daného prevodu nehnuteľností žalovanému nemajetnou osobou už približne 6 rokov. V prípade, že by V.. H. naďalej mal predmetné nehnuteľnosti vo svojom vlastníctve, mohol by uspokojiť svoju pohľadávku voči V.. H. dražbou predmetných nehnuteľností, keďže súdny exekútor poverený exekúciou, v ktorej je žalobca oprávnený a V.. H. povinný, mohol zriadiť k predmetným nehnuteľnostiam exekučné záložné právo, čo bolo ich predajom už znemožnené. Žalobca poukázal na to, že V.. H. písomne uznal svoj dlh voči žalobcovi dňa 26.4.2012 a následne dňa 16.8.2012 účelovo a pravdepodobne úmyselne previedol svoje nehnuteľnosti na žalovaného a to pod trhovú cenu, čo bolo preukázané znaleckým posudkom. Poukázal aj na to, že V.. H. pred konajúcim súdom tvrdil, že na nehnuteľnostiach bola vyhlásená dražba, čo žalobca nepovažuje za pravdivé tvrdenie, keďže by o danej skutočnosti bola informácia v obchodnom vestníku. V ostatnom žalobca zotrval na totožných tvrdeniach ako v odvolaní.

5. Ďalšie vyjadrenia do spisu doložené neboli.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 28. apríla 2021, o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Napadnutý rozsudok súdu prvej inštančie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol, potvrdil, a keďže sa pridrižiava dôvodov tam uvedených, správnych, odôvodnenie odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.). Na zdôraznenie vecnej a právnej správnosti napadnutého rozsudku v uvedenom rozsahu považuje ale za potrebné uviesť ešte nasledovné.

7. Žalobca sa predmetnou žalobou domáha voči žalovanému určenia neúčinnosti právneho úkonu, kúpnej zmluvy, a to s poukazom na § 42a Občianskeho zákonníka. Žalovaný namietal nesplnenie zákonných podmienok pre vyslovenie neúčinnosti dotknutého právneho úkonu.

8. Po oboznámení sa s obsahom predloženého spisu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v súlade s § 185 a nasl. C.s.p., výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správny skutkovým záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.). V postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho neboli zistené žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, na ktoré by musel odvolací súd prihliadať aj bez namietania stranou sporu (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

9.1. Podľa § 42a ods. 1, 2, 5 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený (1). Odporovať možno právny úkon, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právny úkon, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať (2). Odporovať možno tiež právny úkon, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch, na ktorého základe prevzal záväzok bez primeraného protiplnenia, a to najmenej vo výške určenej znaleckým posudkom alebo odborným odhadom, a ktorý a) spôsobil, že dlžník sa stal vo vzťahu k ďalším veriteľom platobne neschopným, alebo b) bol uskutočnený s úmyslom neodôvodnene odložiť alebo zmať platbu veriteľovi, alebo c) bol uskutočnený s úmyslom prevziať dlh, ktorý dlžník nebude schopný splniť v čase jeho splatnosti (5).

9.2. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Predmetom odporovateľnosti sú právne úkony. Odporovať možno len úkonom dlžníka. Dlžníkov právny úkon musí ukracovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrútenie (zmenšenie) majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň sčasti. Z toho vyplýva, že ten, kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Ďalšími predpokladmi odporovateľnosti sú, že a) k právny úkonu, ktorému sa má odporovať, došlo v posledných troch rokoch, b) právny úkon bol urobený s úmyslom ukrátiť veriteľa, ak tento úmysel bol druhej strane známy (§ 42a ods. 2). Preukázanie tohto úmyslu dlžníka nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, keď je druhou stranou osoba dlžníkovi blízka (§ 116 a § 117 Občianskeho zákonníka); úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa zákon v takom prípade predpokladá. V rozhodnutí sp. zn. 2 Cdo 109/2007 Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôraznil, že úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle, sú v oboch prípadoch psychickým stavom (podobne ako napríklad dobrá viera). To znamená, že samy o sebe nemôžu byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť len skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie subjektu (jeho vnútorné zámery) prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých možno existenciu tohto úmyslu, či vedomosť o ňom, dôvodiť. Novela (zákon č. 218/2000 Z.z.) doplnila dôvody odporovateľnosti (§ 42a ods. 5). Podľa citovanej novely je odporovateľný aj právny úkon, ktorý dlžník a) urobil v posledných troch rokoch, ktoré sa počítajú od 1. augusta 2000, t.j. od účinnosti zákona č. 218/2000 Z.z., b) predmetom tohto úkonu je prevzatie záväzku bez primeraného protiplnenia posudzovaného so zreteľom na predmet odporovateľného právneho úkonu, c) urobil tak, že súčasne nastávajú niektoré z dôsledkov (stačí aj jeden) uvedené v § 42a ods. 5 písm. a) až c).

Základným predpokladom vzniku odporovateľnosti je to, že dlžník urobil v posledných troch rokoch taký právny úkon, ktorý znamenal (svojím obsahom) prevzatie záväzku bez primeraného protiplnenia. Toto primerané protiplnenie sa vyčísľuje v peniazoch (v eurách). Výška ocenenia sa opiera o znalecký posudok alebo o odborný odhad. Vyčíslenie podľa tohto ustanovenia je najnižšou hranicou pre určenie primeranosti protiplnenia. Vznik odporovateľnosti je však viazaný na splnenie ďalších troch alternatívnych predpokladov a to 1. vznik platobnej neschopnosti voči svojim veriteľom; 2. právny úkon bol urobený s úmyslom neodôvodnene odložiť alebo zmať platbu veriteľovi. Dôležité je, že právny úkon sa musí urobiť úmyselne. Dokazovanie tohto úmyslu (priameho alebo nepriameho) zaťažuje žalobcu v spore o odporovateľnosť. Z toho vyplýva, že ak dlžník urobil napadnutý právny úkon bez takeho úmyslu, alebo sa tento úmysel v sporovom konaní nepreukáže, žalobca nebude úspešný, aj keď ostatné predpoklady odporovateľnosti sú splnené. Neodôvodnené odloženie platby spočíva predovšetkým v takých účinkoch odporovateľného úkonu, ktoré znamenajú odklad splatnosti (zročnosti) platby. 3. Právny

úkon bol urobený s úmyslom prevziať dlh, ktorý dlžník nebude schopný splniť v čase jeho splatnosti. K prevzatíu dlhu môže dôjsť nielen dohodou o prevzatí dlhu, o pristúpení k dlhu, ale aj uzavretím kúpnej zmluvy o predaji podniku, alebo jeho časti, pričom pôjde o podnik (jeho časť), v ktorom prevyšujú pasíva, t.j. dlhy. Podľa názoru odvolacieho súdu podmienky odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 42a ods. 5 Občianskeho zákonníka v prejednávanej veci neboli splnené, keďže uzatvorenie kúpnej zmluvy nemožno považovať za prevzatie záväzku bez primeraného protiuplnenia, keď podstata kúpnej zmluvy spočíva v dohode o predmete kúpy a jeho ceny, na základe ktorej vzniká povinnosť predávajúceho previesť predmet kúpy do vlastníctva kupujúceho a kupujúcemu povinnosť prevziať predmet kúpy a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu. Cenu treba dojednať v súlade so všeobecnými právnymi predpismi (§ 588 a § 589 Občianskeho zákonníka), pričom všeobecne záväzné cenové predpisy iba v malej miere obmedzujú zmluvnú voľnosť v občianskoprávných vzťahoch. Všeobecne záväznými predpismi treba rozumieť zákon č. 18/1996 Z.z. o cenách a na jeho základe vydané vykonávacie predpisy. Nebolo preto povinnosťou zmluvných strán určiť kúpnu cenu znaleckým posudkom.

9.3. Pokiaľ ide o odporovateľnosť právneho úkonu podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka podstatou úspešnosti žaloby je, aby žalobca preukázal, že kúpnu zmluvou, uzavretou medzi dlžníkom žalobcu a žalovaným, došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku dlžníka žalobcu, teda zmenšeniu jeho majetku do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku a úmysel ukrátiť veriteľa bol druhej strane známy.

9.4. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie bolo preukázané, že celková suma, za ktorú dlžník žalobcu predal predmet kúpnej zmluvy, bola 110.000,- €. Uvedená skutočnosť vyplýva z výpovede svedka V. H. na pojednávaní konanom dňa 30.6.2015 (č. I. 53 a nasl.). Či však uvedeným právnym úkonom došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku dlžníka, nebolo vykonaným dokazovaním jednoznačne, podľa názoru odvolacieho súdu, preukázané, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalobcu. Skutočnosť, že znaleckým posudkom bola zistená vyššia hodnota nehnuteľností, ako tá, za akú dlžník žalobcu nehnuteľnosti predal, jednoznačne nepreukazuje, že došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku. Pokiaľ ide o preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa, vychádzajúc z predloženého spisu, je odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, toho názoru, že vykonaným dokazovaním nebol preukázaný úmysel V. H. uzatvorením kúpnej zmluvy so žalovaným ukrátiť žalobcu ako veriteľa, ako ani to, že by takýto úmysel bol známy žalovanému. Žalobca tak v prejednávanej veci nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca, okrem výsluchov dlžníka žalobcu, konateľa žalovaného a vyhotovenia znaleckého posudku o cene dotknutých nehnuteľností, iné dokazovanie nenavrhol. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že medzi základné povinnosti strany sporu patrí povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazná. Následky spojené s nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a medzi povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v sporovom občianskom súdnom konaní spočíva v zodpovednosti strany za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany, táto dôkazné bremeno neunesla, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jej neprospech. Žalobca v prejednávanej veci, podľa názoru odvolacieho súdu, neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal naplnenie zákonných podmienok určenia neúčinnosti právneho úkonu, kúpnej zmluvy zo dňa 16.8.2012, uzatvorenej medzi žalovaným ako kupujúcim a V. H. ako predávajúcim v zmysle § 42a Občianskeho zákonníka. Neunesenie dôkazného bremena tak má za následok neúspech žalobcu v spore.

9.5. Odvolateľ v odvolaní poukázal na to, že v súdnom konaní bolo riadne preukázané, že dlžník V. H. mu dlhuje od roku 2006 sumu celkom 9.190,82 € s príslušenstvom, dlh mu neuhradil, napriek tomu, že svoj záväzok voči žalobcovi uznal, o ktorom záväzku bolo aj právoplatne rozhodnuté v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II., č.k. 52 C 213/2013-47. Odvolací súd poukazuje na to, že uvedené skutočnosti však v konaní sporné neboli.

9.6. Odvolateľ v odvolaní uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h) C.s.p., avšak bez ich špecifikácie, podrobnejšieho zdôvodnenia.

9.6.1. Odvolateľ namietal, že v konaní neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p.). Medzi procesné podmienky patrí právomoc súdu vec prejednať, príslušnosť súdu (vecná, osobitná výlučná alebo kauzálna), procesná subjektivita strán sporu, procesná spôsobilosť, prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci. Odvolací súd nezistil v konaní nedostatok procesných podmienok, preto považuje uvedenú odvoláciu námietku za nedôvodnú.

9.6.2. Odvolateľ ďalej namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), avšak neoznačil ktorý, resp. aký, postup súdu považoval za nesprávny, ktorý by mal za následok porušenie jeho procesných práv a práva na spravodlivý proces. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, ide napr. o právo na prístup k súdu, na zákonného sudcu, na riadne poučenie strán o ich procesných právach a povinnostiach atď. Odvolací súd uvádza, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne nedostatky, ktoré by mali mať za následok porušenie práva na spravodlivý proces, preto uvedenú odvoláciu námietku odvolateľa považuje za nedôvodnú.

9.6.3. Pokiaľ odvolateľ namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), odvolací súd uvádza, že odvolateľ vadu v konaní, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie súdu, nekonkretizoval, preto má odvolací súd za to, že ani túto odvoláciu námietku odvolateľa nemožno považovať za dôvodnú.

9.6.4. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), avšak neuviedol, ktoré dôkazy myslí. Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že súd pri vykonaní dokazovania postupoval podľa § 185 a nasl. C.s.p. a vykonal všetky dôkazy navrhnuté stranami sporu. Odvoláciu námietku žalobu preto odvolací súd považuje za nedôvodnú.

9.6.5. Odvolateľ ďalej namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.). Pri tomto odvolacom dôvode ide o taký postup súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, pri ktorom súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané. Odvolací súd konštatuje, že odvolací súd pri hodnotení dôkazov postupoval podľa § 191 C.s.p. keď dôkazy hodnotil podľa svojej úvahy, každý jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo v konaní vyšlo najavo.

9.6.6. Pokiaľ odvolateľ namietal, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p.) odvolací súd opätovne uvádza, že odvolateľ nekonkretizoval, aké ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku sú prípustné, ktoré neboli v konaní uplatnené, preto túto odvoláciu námietku považoval odvolací súd rovnako za nedôvodnú.

9.6.7. Odvolateľ namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd prvej inštancie v tomto nepochybil, na vec aplikoval správny právny predpis (zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník), pričom tento aj správne interpretoval a zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolateľ v odvolacom konaní nepredložil relevantný argument majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

10. Odvolateľ napadol odvolaním aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania. Odvolací súd výrok rozsudku v znení opravných uznesení, ktorým súd prvej inštancie priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, zmenil tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, keďže súd prvej inštancie nepostupoval dôsledne podľa právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 262 ods. 1 C.s.p. Podľa uvedeného ustanovenia súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne najprv o nároku na náhradu trov konania a až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, rozhodne o výške náhrady trov konania (§ 262 ods. 2 C.s.p.). Výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, tak nebol v súlade s uvedenou právnou úpravou. Žalovaný bol v konaní pred súdom prvej inštancie úspešný v celom rozsahu, preto mu odvolací súd v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

11. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p., v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).